

Naziv studija	Hrvatski jezik i književnost			
Naziv kolegija	Metafora – filozofski aspekt			
Status kolegija	obvezni			
Godina	1.	Semestar	1.	
ECTS bodovi	5			
Nastavnik	doc. dr. sc. Ante Periša			
e-mail	anperisa@unizd.hr			
vrijeme konzultacija	utorak 12-14			
Suradnik / asistent	-			
e-mail	-			
vrijeme konzultacija	-			
Mjesto izvođenja nastave	glavna zgrada Sveučilišta dv. 007 (utorkom 8,30-12)			
Oblici izvođenja nastave	Izlaganje, diskusija, power point prezentacije			
Nastavno opterećenje P+S+V	2 P + 2 S			
Način provjere znanja i polaganja ispita	pismeno, usmeno, kolokviji			
Početak nastave	3.3.2015.	Završetak nastave	9.6.2015.	
Kolokviji	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
Ispitni rokovi	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Usporediti osnovne teorije metafore; - Prepoznavati i kritički prosuđivati ne samo svjesne, nego i „nesvjesne“ metafore u jeziku, odnosno u nekom tekstu; - Stvarati nove metafore ovisno o namjeni; - Identificirati slike koje služe kao podloga pojedinog mišljenja (i govora); - Dati primjere uporaba (uspjelih) metafora u raznim znanostima kad se dođe do granica mišljenja i mogućnosti jezičnog izraza. 			
Preduvjeti za upis	-			
Sadržaj kolegija	<p>Temeljne postavke o metafori. Mjesto i uloga metafore u jeziku. Metafora u užem i u širem smislu. Vrste metafora. Osnovne teorije metafore. Metafora u nekim važnim povijesno-znanstvenim razdobljima. Metafora i analogija. Metafora u poeziji, retorici, umjetnosti. Suvremene teorije metafore. Interakcijska i konceptualna metafora. Kognitivna metafora. Metaforičnost mišljenja i jezika u cjelini? Slike kao podloga viđenja svijeta. Metafora u književnosti i u retorici. Pojam i metafora. Svjesne i nesvjesne metafore. Istina i metafora.</p>			
Obvezna literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aristotel, <i>O pjesničkom umijeću</i>, prev. Z. Dukat, Školska knjiga, Zagreb, 2005., pogl. 19-22 (1456a-1459a). 2. Max Black, <i>Metafora</i>, u: Republika, godište LX, broj 2, Zagreb 2004., str. 73-87 3. Winfried Nöth, <i>Metafora</i>, u: Republika, godište LX, broj 2, Zagreb 2004., str. 61-72. (Ili: Isto u: W. N. <i>Priručnik semiotike</i>) 4. Ante Stamać, <i>Teorija metafore</i>, Zagreb 1978., str. 65-81, 89-135. 5. Mateusz Milan Stanojević, <i>Konceptualna metafora u kognitivnoj lingvistici: pregled pojmova</i>, SL 68, 2009., str. 339-359. 			
Dopunska literatura	<ul style="list-style-type: none"> - Aristotel, <i>Retorika</i>, prev. M. Višić, Naprijed, Zagreb 1989. (odabrana poglavlja) - Arhur C., Danto: <i>Preobražaj svakidašnjeg</i>, Kruzak, Zagreb 1997. str. 235-296. - Donald Davidson, <i>Istraživanja o istini i interpretaciji</i>, Demetra, Zagreb 2000., str. 192-211. (ili Isto, u: Treći program Hrvatskog radija 46(1994), str. 97-107) - Eva Federer-Kittay, <i>Jedan interludij o kontekstu: Relaciona teorija značenja</i>, Treći program Hrvatskog radija 46(1994), str. 108-123. - E. Jünger/P. Ricoeur, <i>Metapher. Zur Hermeneutik religiöser Sprache</i>, Evangel. Theol., Sonderheft, 1974. - Lakoff, George/Johnson, Mark, <i>Metaphors We Live By</i>, Univ. of Chicago Press, 1980. - George Lakoff, <i>The Contemporary Theory of Metaphor</i>, u: Ortony, Andrew (ed.) <i>Metaphor and Thought</i> (2nd edition), Cambridge, University Press, 1992. - F. Nietzsche, <i>O istini i laži u izvanmoralnom smislu</i>, preveo D. Barbarić, Matica Hrvatska Zagreb 1999. str. 7 – 21. 			

	<p>- P. Ricoeur, <i>Živa metafora</i>, prev. N. Vajs, Zagreb 1981.</p> <p>- John S. Searl, <i>Metafora – formuliranje problema</i>, Treći program Hrvatskog radija 46(1994), str. 86-96.</p> <p>- Ante Stamać, <i>Teorija metafore</i>, Zagreb 1978.</p>
Internetski izvori	<p>http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=72750 (<i>Konceptualna metafora u kognitivnoj lingvistici: pregled pojmova</i>, Mateusz-Milan Stanojević ; Filozofski fakultet u Zag.)</p> <p>http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=121411 (<i>Koncepti po kojima živimo i sustavnost metaforičkih koncepata</i> (prijevod L. Matić), George Lakoff /Mark Johnson)</p> <p>http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=35080 (<i>Metafora i metonimija kao poticaj u procesu imenovanja</i>, Dunja Brozović Rončević/Milena Žic Fuchs)</p>
Način praćenja kvalitete	Izješće o provedenoj nastavi. Studentske ankete.
Uvjeti za dobivanje potpisa	<p>Studentskeobveze: redovito i aktivno pohađanje nastave (potrebno je ostvariti minimalno 70% nazočnosti na predavanjima i seminarima da se ostvari pravo potpisa i pristupanja ispitu), izrada i izlaganje seminarskog rada.</p> <p>- Studenti su obvezni izraditi seminarski rad, koji bi trebao obuhvaćati 10-15 kartica teksta (Times New Roman 12, prored između redaka i odlomaka 1,5).</p>
Način bodovanja kolokvija/seminara/vježbi/ispita	<p>50 – 62,9 % : dovoljan (2)</p> <p>63 – 75,9%: dobar (3)</p> <p>76 – 88,9%: vrlo dobar (4)</p> <p>89 – 100%: odličan (5) *Sukladno odjelnom Pravilniku o ocjenjivanju</p>
Način formiranja konačne ocjene	<p>Prvi kolokvij 1 ECTS bod; seminar (izlaganje + rad) 1,5 ECTS bod; pohađanje nastave 1 ECTS; drugi (završni) kolokvij (i/li usmeni ispit) 1,5 ECTS bod</p> <p>- Zaključnu ocjenu čini zbroj ocjena iz seminara, pismenoga i usmenoga ispita sukladno ponderu izraženom u ECTS bodovima.</p>
Napomena	-

Nastavne teme-predavanja			
Red. br.	Datum	Naslov	Literatura
1.	3. 3.	Uvođenje u tematiku. Definicije metafore. Traženje zaboravljenih metafora u jeziku.	
2.	10. 3.	Aristotelova teorija metafore	Aristotel, <i>O pjesničkom umijeću</i> , Zagreb 2005., pogl. 19-22 (1456a-1459a).
3.	17. 3.	Metafora i retorika u najširem smislu (umijeće uvjeravanja)	Aristotel, <i>Retorika</i> , prev. M. Višić, Naprijed, Zagreb 1989. (odabrana poglavlja)
4.	24. 3.	Metafora i promjene značenja	Ante Stamać, <i>Teorija metafore</i>
5.	31. 3.	Metafora u novijoj filozofiji	
6.	7. 4.	Interakcijska teorija metafore	Max Black, <i>Metafora</i> , u: Republika, LX, broj 2, Zagreb 2004., str. 73-87.
7.	14. 4.	1. kolokvij	
8.	21. 4.	Konceptualna metafora	- Lakoff/Johnson (2003) <i>Metaphors we live by</i> . - M. M. Stanojević, <i>Konceptualna metafora u kogn. lingv.: pregled pojmova</i> , SL 68, 2009., str. 339-359.
9.	28. 4.	Wittgenstein i konceptualna metafora: usporedba	U. Arnsward/J. Kertscher/M. Kroß (ur.), <i>Wittgenstein und die Metapher</i> , ParErga, Berlin, 2004.
10.	5. 5.	Nietzsche i metafora	Nietzsche, <i>O istini i laži u izvanmoralnom smislu</i> , Zagreb 1999. str. 7 – 21.
11.	12. 5.	Metafora i granice mišljenja	Eberhard Jüngerl, <i>Metaphorische Wahrheit</i> , u: Jüngerl/Ricoeur, <i>Metapher. Zur Hermeneutik religiöser Sprache</i> , Evangel. Theol., Sonderheft, 1974. str. 71-122.
12.	19. 5.	Analogija i metafora	Isto
13.	26. 5.	Ricoeur: Filozofija i metafora	P. Ricoeur, <i>Živa metafora</i> , prev. N. Vajs, Zg 1981.
14.	2. 6.	Metafora u književnosti, osobito poetska metafora	http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=125085 (Tea Rogić Musa, <i>Od metafore-riječi do metafore-funkcije. Prilog metodologiji proučavanja metaforike u književnom tekstu</i>)
15.	9. 6.	Posvudašnjost metafora	

Seminar			
Red. br.	Datum	Naslov	Literatura
1.	3. 3.	Uvod u kolegij. Podjela seminarских tema. Upoznavanje studenata s obvezama u okviru kolegija.	
2.	10. 3.	Temelji metafore Retorika i metafora	- Aristotel, <i>O pjesničkom umijeću</i> , prev. Z. Dukat, ŠK, Zagreb, 2005., pogl. XXI-XXII (1457 a1 32 - 1159 a1 15) - Aristotel, <i>Retorika</i> , prev. M. Višić, Naprijed, Zagreb 1989., str. 168-175, 188-193 (glava II-IV, X-XI).
3.	17. 3.	Uzroci nastanka metafora	- Ante Stamać, <i>Teorija metafore</i> , Zagreb 1978., str. 65-81.
4.	24. 3.	Četiri modela metafore (2 studenata zajedno!)	- Ante Stamać, <i>Teorija metafore</i> , Zagreb 1978. str. 89-135.
5.	31. 3.	- Interakcijska teorija metafore - Metafora: žarište i okvir	- Max Black, <i>Metafora</i> , u: Republika, LX, broj 2, Zagreb 2004., str. 73-87.
6.	7. 4.	Funkcioniranje metafore	- Max Black, <i>Još o metafori</i> , Treći program Hrv. radija 46(1994), str. 75-85.
7.	14. 4.	Konceptualna metafora (na engl.!)	- George Lakoff and Mark Johnson (2003) <i>Metaphors we live by</i> .
8.	21. 4.	Konceptualna metafora (na engl.!)	- George Lakoff and Mark Johnson (2003) <i>Metaphors we live by</i> .
9.	28. 4.	Metafora u političkom diskursu	- Nikolina Borčić, disertacija... http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=113919 (N. Borčić, <i>Koncept metafore u pol.intervjuima</i>) - Vlado Sušac, <i>Konceptualna metafora u političkom govoru</i> , disertacija, 2007.
10.	5. 5.	- Doslovnost metafore kod Davidsona - Metaforičnost, doslovnost i važnost konteksta	- D. Davidson, <i>Istraživanja o istini i interpretaciji</i> , prev. K. Miladinov, Demetra, Zagreb 2000., str. 192-211. - Eva Federer-Kittay, <i>Jedan interludij o kontekstu: Relaciona teorija značenja</i> , Treći program Hrv. radija 46(1994), str. 108-123.
11.	12. 5.	- Pojam, istina i metafora - Metaforička struktura jezika	F. Nietzsche, <i>O istini i laži u izvanmoralnom smislu</i> , prev. D. Barbarić, Zagreb 1999. str. 7 – 21.
12.	19. 5.	Metaforika i metafizika Destrukcija metaforologije	- P. Ricoeur, <i>Živa metafora</i> , prev. N. Vajs, Zagreb 1981. str. 319-358. - J. Derrida, <i>Bijela mitologija....</i> , (odabrana poglavlja)
13.	26. 5.	Metafora i analogia (entis)	- P. Ricoeur, <i>Živa metafora</i> , prev. N. Vajs, Zagreb 1981. str. 291-319.
14.	2. 6.	Metafora, retorika i umjetnički izraz (2 stud. zajedno!)	- A. C. Danto, <i>Preobražaj svakidašnjega...</i> str. 235-296.
15.	9. 6.	2. kolokvij	

Nastavnik:
Doc. dr. sc. Ante Periša